

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Itt a fekete banda! Polgárok, fegyverkeztek! Védelmezzétek meg a családaitokat és vagyonaitokat. Ha nem is tudjátok esetleg megvédelmezni, arra jó a fegyver, hogy lehető drágán adjátok el az életeteket.

Alkotmányunk nincsen, nem is volt, s egy látszik nem is lesz. A törvényhatóságainkba (Jánosi Zoltán szerint; bagolyvárakba) betörők garázdálkodnak. Egyetlen kínosunk: a sajtószabadság sincsen már. A „fekete banda” cenzorai rátették kezüket és a sajtó munkásainak csak azt szabad megírni és kiszedni, a mit a „banda” megenged. A ki a sajtószabadságot védelmezni meri, azt egyszerűen leütik, mint a kutyát.

Fegyverkezünk a fekete banda ellen. Vasbot, revolver, bomba: mind jó a védekezésre, amelyre nemcsak a törvény jogosít fel mindenkit, hanem egyenesen kötelez az állami rend védelme, a közszabadságok és az életösztön iránti természetes érzés.

Készüljünk a legvégső ellenállásra. Jön a kamarilla, a császári önkény, a szemétpép, a betörő főispánok szövétségese, a fekete banda!

Kibujt a szeg a zsákból. Jánosi Zoltán „népvezér” a rikkancs-ujszágban önmaga beisméri, hogy képviselő jelölt lesz, még pedig megjegyzi önmagára nézve is keserű gunyossággal függetlenségi programmal.

Nem tartjuk kizártnak a lehetőséget, annyi bolond gomba terem már a mai világban, de abban már kételkedünk, hogy a debreceni Gapon imitátor a jelöltségénél tovább vigye. Majd ha a „fekete banda” választ képviselőt, a polgárságnak és a józan munkásságnak pedig nem lesz szavazati joga, akkor megérheti még ezt a titkon sóvárgott díszösséget a mi kis Gapon-imitátorunk is. Addig azonban — hátrább az agarakkal!

Mondják, hogy Bécsben nagyon keseregnek, de azért nem tudják, mit csinálnak. Folytassák-e a nemzeti küzdelem ellen a háborút, vagy megpróbálják a békét. Ugy látszik, hogy mind a kettőtől egyformán félnek. A harc folytatásával egyértelmű lenne a törvények uralmának felfüggesztése, az abszolutizmus: a békekísérlés pedig annyit jelentene, hogy számolni kell a nemzeti követelésekkel.

Melyiktől fázna jobban Bécsben, azt e pillanatban senki sem tudja eldönteni. Az azonban bizonyos, hogy nagyon rossz esélédje a császárnak az, a ki folyton és egyre a fulébe sugja, hogy az erőszak mégis meg-

fogja törni Magyarországot. A ki ezt állítja, a ki ilyen valótlanságot hirdet, az nem látja a nemzet harcának sok-sok diadalát, az eltagadja, hogy eddig csak Bécsért érte a vereség.

Magyarország népe folytatni fogja a megkezdett harcot s a mint eddig nem tántoríthatta el a küzdelemtől semmiféle erőszak, ezután is megbír vele. A ki nem hiszi, hogy ennek az országnak népe ki fogja küzdeni jogait, azt hamarosan nagy csalódás éri.

Amit elvártunk gróf Teleki Lászlótól, abban nem csalakoztunk. Csak a nemzetnek a szék s szabadságharcban véres, híres nevet szerzett erdélyi arisztokrata család, eme puritán jellemű, közszeretetlen örvendő férfinak letörölte ősei ciméjéről ismét a port s az ragyog tisztán, fényesen, ép úgy mint azelőtt. Nem kételkedünk mi sem abban, hogy Teleki László fájó szívvel fogadta el azt a méltóságot és vártuk naponként, szívünkkel vártuk és reméltük azt az órát, amikor oda vágja a felajánlott harminc ezüst pénzt, a Judások Judásainak.

És nem csalakoztunk a mi vérünkben, nem csalakoztunk reményünkben, hogy főuraink egyik legmagyarabb ága hiv marad családja tradíciójához. Nagy örömmel fogadta egész ország közönsége lerendésének híreit. És különösen családja látja örömmel, hogy nem volt a családban áraló.

Szervezzünk polgárőrséget.

Az alkotmány letiprására, a magyar nemzet igába hajtására, törvényeink kijátszására, a Habsburgok zsoldjába szegődött kormány nem riad vissza a legaljasabb tettektől sem. Mindenre kész Jakabokányistáival erőszakkal megakadályozza a neki és a derék „magyar” királyi háznak nem tetsző koalíciós lapok megjelenését.

Az elmúlt éjszaka Budapesten ismét világ szenzáció történt. Néhány rongyos, fegyházra megérett alak behatolt a *Budapesti Hirlap* nyomdájába s ott oly mérvű pusztítást vitt véghez, hogy a lap megjelenését meghiúsította. Innen a *Pesti Hirlaphoz* vonultak, de ott már el voltak készülve a támadásra és revolver lövésekkel visszariasztották a terrorizáló tömeget.

Tehát Fejérváryék jól számítottak, amikor Bokányi Dezsőt és egész pártját megvásárolták. Ez a dróton ráncigálható, gondolkodni képtelen tömeg nagy fegyver a kormány-ügynökség kezében. Csak egy gombot kell megnyomni és lázban van az egész ország szervezett munkásnépe. Jelszavak röpködnek a levegőbe, revolverlövések dörögnek, működik a vasbot és a boxer.

A kormány felbérelt bandája nem elégedett meg eddigi gazságaival, most már a legszentebb jogainkat akarja tölünk elrabolni, a sajtószabadságot. A leghitványabb terrorizmussal megakadályozza a szabad vélemény és gondolatok kifejezésre jutását. A nyers és durva erőszakot alkalmazza a hazafias sajtóval szemben, hogy megfélemlítse annak munkásait, akik nem a szociálisták, illetve a kormány gyalázatos munkáját és törekvéseit dicsőítik, hanem mennek egyenesen a maguk útján és elkövetnek mindent, hogy a nemzeti eszme ebben az országban diadalmaskodjék.

A szociálisták Fejérváry felbujtására kimondták a bojkottot a hazafias szellemű lapokra és a kebelükbe tartozó nyomdász szakszervezeteket kényszerítették, hogy csakis az ő érdeklőket szolgáló lapokat szedjék ki. A nyomdászok között is akad nagyon sok „szervezetlen” hazafias ember (a B. H. szedői) és megtagadták az engedelmességet a „központnak”. Erre jött az erőszak.

Nem találunk elég éles szavakat a gazság jellemzésére és nem csupán elítéljük és megvetjük azokat az ember borbé bujtatott vadállatokat, kik a nemzet egyik legszentebb jogán a sajtó szabadságon ejtettek csorbát, hanem felhívjuk a hazafias polgárságot a védekezésre.

A gaz banda ellen, amely a hatalom szekeréhez szegődött, védekeznünk kell, mert nem tudjuk melyik pillanatban törnek ránk, melyik pillanatban forog veszélyben a vagyonunk, a családjunk, s a saját életünk.

Gerő-nél a leg-elegánsabb Gerő-nél a leg-dívatosabb Gerő-nél a leg-tartósabb Gerő-nél mesés olcsó árakban lehet mindenféle férfi- és fiu ruhát vásárolni.

Debrecen, Fiac-utca 61. sz. a most ujonan épült III. emeletes Fischer-palotában, Szent-Anna-utcával szemben

Ne találjon bennünket készületlenül Fejérváry rongyos, hazátlan huszárhada! *Szervezzünk polgárőrséget!* Régi intézmény ez már a magyar városokban és amikor az alkotmányunk, hazánk függetlensége, a magunk élete és vagyona veszélyben volt, mindig ott állott a polgárőrség a helyén és vitézül megvívta a harcot a Haza hiénáival.

A szocialista banda, mely most veszélyeztetni nemcsak a köz- és vagyonbiztonságot, nemcsak ősi alkotmányunkat és hazánk függetlenségét, hanem minden aljas eszközzel segítségére van a darabontoknak Magyarország letörésére, époly hiéna fajzat, mint a tatár, a török meg a német, hazánk mindmeganynyi ősi ellensége.

Ha azok ellen mindig meg tudtuk védelmezni a hazát és embertársainkat, ezek ellen is meg kell tudni védeni magunkat.

Ma még Budapesten dühöngenek a félrevezetett, fékevesztett fenevadak, de lehet, hogy holnap már Debrecenben robban föl a bomba. Nekünk nem szabad készületlenül fogadni belső ellenségeinket. Minden fegyverfogható ember kinek magyar szív dobog keblében, kinek magyar vér csörög ereiben lássa el magát revolverrel, vasbotokkal, füttykössel, vitriollal, angol boxokkal és egyéb önvédelmi eszközzel, mert ugyan ezek az eszközök náluk is megvannak.

Szervezkedjünk polgártársaim! A belhellenesség mindenkor veszedelmesebb volt a töröknél, tatárnál. Kétszeresen szükség van a polgárok szervezkedésére,

mert a rendőrség inkább áll a hatalom pártjára, mint az őt fenntartó polgárokéra. Láttuk Budapesten a rendőrség gyalázatos viselkedését és el lehetünk készülvél, hogy Debrecenben is hasonlóan fog a rendőrlégénység viselkedni, mert maga a főkapitány jelentette ki, hogy ez a kormány törvényes formák között jött létre, tehát minden ténykedése törvényes alapon áll. Már pedig a vérszomjas szocialisták garázdálkodása „kormányzási ténye” Fejérvárynak, tehát Végh Gyula szerint törvényes. A jelenlegi viszonyok belátható időn belül csak rosszabodnak, nem pedig javulnak. Tisztára magunkra vagyunk utalva. Nekünk pedig cselekedni kell!

*Polgártársak, szervezkedjünk!
Alakítsuk meg a polgárőrséget!*
Békásy Jenő.

A soproni alispánt felfüggesztették. Sopronból telefonálják: Ma reggel érkezett meg Sopronba Kristóffy balügyminiszternek rendelete, melyvel Baán Endre dr. alispánt állásától felfüggesztette, fizetésére nézve pedig úgy rendelkezett, hogy a felfüggesztés tartama alatt annak csak egy harmadát huzza. A városban gyorsan elterjedt a felfüggesztés híre és általános megütközést keltett. A Nemzetőr című lap külön kiadásban hozta tudomására a közönségnek a felfüggesztő rendeletet. A vármegyei tisztviselők még a délelőtti folyamán testületileg tisztelegtek Baán Endrénél és biztosították őt ragaszkodásukról és szolidaritásukról. Este hét órakor Baán tiszteletére fáklýszene lesz, melyen részt vesz az egész város közönsége, Berecz Ábel országgyűlési képviselő pedig beszéddel üdvözlé a közszeretben álló alispánt.

Uzsora mindenütt.

Ha a királyi ügyész urak, a kiket mindenféle bűn üldözésére szólított fel a törvényhozás, nem fordítanak idejük je entéke nyebb részét a politikai természetű működésre, — hanem vesztegetnének annyi hiába való fáradságot, a rendszerint kudarcos végződő királysértési pörökre, — nem prédikálnának annyi dicstelen erőfeszítést a sajtótermékek elközbására, nem fordítanak annyi meddő kísérletet a lelkes hazafiak üldözésére, — hanem inkább a sok oldalról megtámadott társadalom megvédésére keresnek ambiciójuk kielégítését, — bizony áldásos munkát végezzenek és nagy hála köteleznék a lelkesen fosztogatók által szorongatott közönséget.

Itt van például az a nagyon is tág mező, a mely sokféle uzsorások erélyes üldözésében kínálkozik, közhasznú működési terület az ügyész uraknak.

Hiszzen, a mi szerezésénél hazánkban bizvást két osztályba sorozhatjuk az embereket: a fosztogatók és a kifosztottak osztályába. Annyi itt az uzsorás, mint a fészál. De a hatóságot, a mely megbüntesse és pusztítsa ezt a vámpír fajzatot, igazán Diogenes lámpával kell keresni.

Szabadon uzsoráskodnak például a pénzkölcsönzés terén és pedig nem csupán azok a pőcák, a kiket pénzügyőröknek és közönségesen uzsorásoknak neveznek s a kik száz korona kölcsönért háromszáz koronás váltót iratnak alá s a prolongációját ezer percentszáz huznak a szerencsétlen adósan, — hanem maguknak a pénzintézeteknek tulajdomból része is, a melyekről nyílt titok, hogy burkolt módon és hamis címek alatt a törvényes kamatoknál sokkal nagyobb kamatot zsarolnak a hitelre szoruló ügyfeleiken.

Itt vannak továbbá az uzsorások, akik maholnap lehet ellené tezi nemcsak az ugynevezett tisztességes, hanem egyáltalában a fizikai megélhetést. Jól tudja mindenki, hogy valóságos bünszövevényeket készítenek a közönség kizsárolására, de nem halottunk még rá esetet, ezekre a szövevényekre lesújtott volna a hivatalos megtorlás.

Itt vannak a másfajta életszükségletekkel uzsoráskodó bandák. Közönségesen ismert dolog, hogy ugynevezett kartellek utján mesterségesen srófolják fel a petroleum, a

Csufsból.

Irta: Jablonczay Kálmán.

Károly levert, sötét arccal állott a két ajtófélfé között, mely a Helén szobájára nyílt. Vizsgáló, fenyegető szemekkel nézett a hintaszékben nyugvó leány arcvonására, ki zavartan, lesütött szempillákkal vonaglott a szuró tekintet sulya alatt.

— Hol volt maga tegnap délután 3—4 óra között? — kérde Károly szigorú hangon.

— A boltban, — felelé Helén, szeméit még jobban lehunyva.

— Es azonkívül?

— Mi köze hozzá! — kiáltá idegesen Helén, míg a székről felugrott és hátát fordítva Károlynak az ablak függőnyeit igazgatta.

— Nem úgy van az szép kisasszony, — folytatá Károly tompa hangon, — nekem maga számadással tartozik, mert maga a jelen időben az én nevem alatt fungál és azt tiszteletben, becsületben tartani köteles.

— Hahaha, — kacagott Helén, — Maga édes barátom nagyon elhajtja a sulykot... igaz, hogy ez idő szerint maga az én vőlegényem, de a valóságban olyan furesa vőlegény szerepe van, hogy még a legbeavatottabb tagok sem hiszik annak komoly valóságát. És így engedjen meg, — folytatá ki-törő haragig felhevülve — ha őszintén ismételve kijelentem, hogy semmi köze ahhoz, hogy én mit csinállok.

Nagyon örvendek ezen kijelentésnek kisasszony, mondá lassu hangon Károly — jól esik e percben az ilyen hangot a maga szájából hallanom. Mert érezheti, hogy olyan forduló pontra juttotunk, melynek örvényein

százfélé is lehet eltévelyedni. De térjünk a dolog alapos megfontolásához, világítsuk meg a helyzetet úgy, hogy könnyen megláthassuk benne a r. deg valóságot.

Tegnap délután magának találkája volt valakivel, hogy kivel — azt nem keresem. Nem vagyok kíváncsi az olyan gentleman féle emberre, a ki másod kézből szedi a portékát. A maga álláspontja velem szemben nem engedhette volna meg az ilyen félre ugrást, ha általam félreismert jellem világa ilyen mélyre nem sülyedt volna. — Maga tehát egyszerűen megcsalt engem, megcsalt olyan alakban, mint mikor a konyha szolgáló elébe helyezi a bakát a huszárnak...

Ez eddig helyesen van, nem is olyan egyedüli eset a mai életben, hiszen a mai nővilág kisebb nagyobb mértékben csalásból él.

Hanem azt magyarázza meg nekem kisasszony!... hogy ha már más karjaiban is meg tudott kéjesen pihenni? hogy tudott vissza vágni az eltaszított kebel melegéhez, melyen legelső édes álmaikat álmodta? Azt magyarázza meg nekem — folytatá Károly emelkedett hangon, hogy tudott engem megcsalni akkor, midőn őszes élet existenciája hozzám fűződik, multja, jelleme, jövője az én kezében pihen.

Helén vissza ült a hinta székbe, — arcának máskor lágy — kellemes vonásait felváltotta, most valami kemény elszántság, mely minden csapással dacolni látszott, a pirosság eltávozott a bőr felületéről — helyet adva a szénderjes fekete színeknek, mely oly fenyegetően honolt a fekete hajjal koszoruzott magas homlokán.

Eppen ezen utóbbiért monda Helén — kihívó hangon.

Ezen utóbbiért?? — ismétlé Károly megütközve, hiszen ennek kell a momentumnak lenni, hogy az asszony hűség örökre biztosítva legyen.

Hiszzen ha egy nő oda adta a férfinak mindenét... talán a hűség is vele ment azzal a sok mindennel? Vagy a hűség csupán egy cafrang, melyre akkor taposunk rá, a mikor éppen hozzá való kedvünk van? Lehet, hogy igazsága van. Lehet, hogy a maga hűtlenségéért utóljára nekem kell bocsánatot kérnem.

Hiszzen a szerelmes férfi sohasem lát tovább az óránál!!

Ne igazsága fel magát jobban Károly — mondta Helén — merőben a férfi szemé közé nézve.

Ezen már felesleges tovább vitatkozni. Nem tagadom megcsaltam magát, egyszerűen kétszer, számtalanszor. Nem azért csaltam meg magát, mintha szívem magától elfordult volna, mert hiszen most is a régi szerel nemmel szeretem, hanem megcsalni azért, hogy ha majd kifog sülni csalásom leleplezve leendő, látni akarom magát szenvedni, kitörni, zokogni megsértett hűség romjain jajveszkelkedni, álmatlan éjszakákon ágyában fetrengeni és mindazokat átszenvedni, melyeket én magáért át szenvedtem.

Hosszu évek óta várom a maga ígéretének betartását, — folytatá idegesen kitérve.

A napokat számolom mikor lehetek Isten és ember előtt hitvese annak az embernek, ki előbb vett, mint adott volna. Imádkoztam a boldogságáért, melyet megtagadt tőlem, fohászom az égig emelkedett

közé
árait
ezeket
akár
hog
az a
törvén
áldozat

hivat
zeten
nélkül
lehet
a laik
csalód
mi bel
agy t
büntet
meg. l
nak sz
zésére
egyéb
jogtala
zakmá
hogy l
arra sz
szolgá

N
hol pa
magán
üldözn
lágosít
buzgó f
boszók
tében e
bűnöket
a paná
urak a
avatköz

Hi
elnézés
nyira fe
kodunk
vagyunk
zel-vass
szünjön
Le
vak, de
batja a
Na
tatják a
tozni az
valóság

jogos h
sem adat
lem...
napi igér

Iger
—
vácsi vo
forma é?
győződte
keressünk

Nem
ne vegye
nálam tö
A
Károly, h
lamije sa
az enyém

Pirul
én az em
a szó leg
zösen bele
Igen
gyalázat
hogy legy
szenvédes

Pedig
a megbán
is, ezzel
magát szer

A női
melynek f
kutathatja
Kinek
a leányak
mondani.
Ugy e
sem találko

közén, a bukor és más közforgalmi cikkek árait; de soha meg nem történt, hogy ezeket a kartelleket akár közigazgatást, akár büntetőjogi üldözésre vették volna. Ugy, hogy immár meggyökerezett a köztudatban az a hit, hogy ezek a szabadalmazott rabló törvényesen és szabadon fosztogathatják ki áldozataikat.

No tessék, pedig az ügyész urak arra hivatkoznak, hogy a mi törvényben kifejezetten tiltva nincs, azt mindenki megtorlás nélkül elkövetheti; tehát a kartelleket nem lehet üldözni, mert nincs rá paragrafus. Mi a laikus eszünkkel úgy véljük és aligha csalódunk, hogy minden cselekedet tilos, a mi bebizonyíthatólag kártékony a közre és úgy tudjuk, hogy az uzsora fogalmát a büntető törvénykönyv is aként határozza meg, hogy uzsora az, a mikor valaki másnak szorult helyzetét jogtalan előnyök szerzésére zsákmányolja ki. Már pedig mi egyébb az, mint a ma szorult helyzetének jogtalan előnyök elérése céljából való ki-
zsákmányolása, midőn arra szövetkeznek, hogy hitelt, vagy életszükségleti cikket az arra szorulóknak csak lelketlen uzsora által szolgáltatnak ki?

Ne tessék arra se hivatkozni, hogy a hol panaszos nincs, ott bíró sincs. S hogy magán vád hiányában hivatalból nem lehet üldözni az uzsorát. Am próbálják meg, világoztassák fel a közönséget, hogy panasz, buzgó felkarolásra talál és statuáljanak szembeszókó példát arra, hogy konkrét vádak esetében elrettentő szigorral üldözik az említett bűnöket, meg fogják látni, hogy annyi lesz a panasz, hogy bizony nem érnek rá az ügyész urak a politikai harcokba való erőltetett beavatkozásra pocskolozni az idejüket.

Higgyék el, hogy az igazságszolgáltatás elnézésével szabadalmazott fosztogatás annyira felburjánzott már itt, hogy ha ragasz kodunk ahhoz a büszkeszöszöz, hogy jogállam vagyunk, akkor valóban a legfőbb ideje tűz-zel-vassal odabátni, hogy ez az ország megszűnjön az uzsorások Eldorádója lenni.

Lehet, hogy az igazság istenasszonya vak, de ha keresi, tapogatódzva is megtalálhatja a fosztogató bűnöcsöket.

Napjainkban ugyanis szüntelenül hangoztatják a nép jóléti akciót. Nos, tessék korlátozni azt, azután igazán kézzel fogható és valóságos „népjóléti akció” lesz!

Az újabb kassai installáció.

Kassáról telefonálják a Magyar Tudósi tónak: Pongrácz Ferenc grófnak Abauj-Torna vármegye főispáni eskébe való beiktatása tudvalóval a legutóbbi közgyűlésen meg hiúsult, mivel a 326 bizottsági tag közül nem akadt egyetlen egy sem, a ki ezen aktuál nekki asszisztáljon. A mai közgyűlésen azonban már találkozott két olyan ember, aki vállalkozott arra a szerepre, hogy Pongrácz gróf beiktatásán részt vegyen. Ez a két gyászmagyar Schmidt Dezső tiszteletbeli főszolgabíró, akinek szomorú szerepe ebben az ügyben már ismeretes és Szakraida József bizottsági tag, volt tűzérőhadnagy, a ki Dunaharaszton lakik és tisztán erre az alkalomra utazott fel Kassára.

Az installáció lefolyása igen izgalmas volt. A vármegyeház környékét már kora reggel százhuszonhat csendőr szállta meg Barisch százados vezetése alatt, és Pongrácz Ferenc gróf már kevéssel hat óra után, a mikor az utcán emberek még alig jártak, beosont a vármegyeházára, mert attól tartott, hogyha az utcán emberekkel találkozik, inzultusoknak lesz kitéve. Nyolc órakor Pongrácz Ferenc gróf csendőri fedezet mellett megjelent a vármegyei közgyűlési terem előtt s annak ajtajáról a pecsétet egy csendőrrel letörtette, a zárat pedig egy fegyverkovács csal felnyitatta. Ekkor már a vármegyeház elejét óriási tömeg lepte el s itt foglaltak állást a bizottsági tagok és a vármegyei tisztviselők is. A tömegben látható izgalom uralkodott és sűrűn sbougolta a kirendelt megyefőnököket.

Mikor Pongrácz Ferenc gróf Schmidt Dezső és Szakraida József által kísérvé a közgyűlési terembe lépett, a karzatokon időközben elhelyezkedett közönség óriási abcugolással fogadta.

- Hazááruló!
- Osztrák bérenc!
- Megfizetett lakáj!
- Van szeme ide jönni!
- Nem ég le az arcáról a bőr?
- Nem volt elég egy kudarc?

Pongrácz Ferenc gróf sápadtan ült le az elnöki székbe s egyik oldalán Schmidt Dezső főszolgabíró, a másikon pedig Szakraida József foglalt helyet, Ekkor a főispán remegő hangon a következőket mondotta:

— Tekintetes törvényhatóság! Megállapítom, hogy a közgyűlés törvényesen hivatott egybe. Ő Felsője engem október 30 án kelt, magas elhatározásával Abauj-Tornavármegye főispánjává méltóztatott kinevezni és én most le fogom tenni a törvényben előírt esküt.

Miután ezeket mondotta és a közgyűlést megnyitotta, elolvasta az eskü mintát, melyet a karzati közönség óriási lármával és abcugolással fogadott. Ekkor konstátálta a főispán, hogy a jegyzőkönyv vezetésére a jegyzőknek egy tagja sem jelent meg, a miért is Schmidt Dezsőt nyomban kinevezte tiszteletbeli főjegyzőnek, kivette tőle a hivatalos esküt és felkérte őt a jegyzőkönyv vezetésére, melyet hitelesítették is. Ezzel Pongrácz Ferenc gróf bezárta a közgyűlést és a főispáni hivatalba vonult vissza.

It egy hírlapíró megkérdezte tőle, hogy milyen eljárást szándékozik követni a vármegyei tisztviselőkkel szemben, akik neki a vármegye határozata értelmében a közreműködést megtagadták?

Pongrácz gróf így felelt.

— Az ősszminiszterium az 1886 ik évi XKII. t. c. 64 ik szakasza alapján teljesen felhatalmazást adott nekem arra nézve, hogy a renitens tisztviselőket felfüggeszsem. Én azonban ismerem a tisztviselők helyzetét és lehetőleg méltányosan fogok velük szemben eljárni.

A vármegyeházán a délelőtt folyamán Pongrácz grófnak, a titkárnak s Schmidt főszolgabírón kívül egy hivatalnok sem volt jelen.

Mikor Szakraida József a vármegyeházát elhagyva a tömeg közé került, a körülötte állók dühösen rohantak rá és ütlegelni kezdték,

A súlyosabb következményeknek csak az vette elejét, hogy a csendőrség szuronyt szögezve rohamot intézett a tömeg ellen és azt szétoszlatta.

December 11-én közigazgatási bizottság ülés lesz, amelyen az ellenzék állást foglal az ellen, hogy Pongrácz Ferenc gróf hivatalos funkciókat teljesítsen.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Kedd, dec. 5.: „Annuska” vigjáték. D. Ligeti Juliska és Rózsahegy Kálmának a budapesti Nemzeti Színház tagjainak felléptével. (A)

Szerda, dec. 6.: „Véer Judith rózsája” regényes színjáték. (B)

Csütörtök, dec. 7.: „Szegény Jonathán” operette. (C)

Péntek, dec. 8.: „Takarodó” dráma. (A)

Szombat, dec. 9.: „Közönyt-Közönnyel” színmű. (B)

Bárlet 58. szám (A.)

Kedden, 1905. évi december hó 5-én: D. Ligeti Juliska és Rózsahegy Kálmán a budapesti Nemzeti színház tagjainak felléptével:

Annuska.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta, Gárdonyi Géza.

S Z E M É L Y E K :

Nagyistván Péter, föld-
birtokos — — — Arkossy Vilmos.
Anna, felesége — — — Arday Ida.
Annuska, leányuk — — — D. Ligeti Juliska
Sári, Annuska barátnője — — — Fóti Frida.
Balogh Miklós, föld-
birtokos — — — Rózsahegy K.
Tétény, földbirtokos, Miklós
nevelőapja — — — Deéssy Alfréd.
Vas Imre, tanító — — — Ternyei Lajos.

Ma este a színházi előadás 7 órakor kezdődik a vendégszereplő Ligeti Juliska és Rózsahegy Kálmának a Csarnokban való közreműködése miatt.

Miss Chip Hétfőn este került színre másodszer ez az angol énekes rém dráma, félig telt ház előtt. A darab elég mulatságos és a hiperhipuzis nagy szerepet játszik, mert annak köszönhető, hogy a bankár ur ablakából, annak fia a vasúti pályaudvaron levő tolvaj inast (lehet vagy két kilométer a távolság) hipnotizálni tudja és visszatérésre bírja. Egyébként is jól mulatott az, a kinek jó társasága volt a tegnapi előadásban. A szereplők közül Ternyei, Szakács, Szabó Irma és Polgár elég elfogadható nyújtottak, de segíteni magán a darabon legjobb igyekezetük dacára sem tudtak.

Zilahyné betegsége. Mint örömmel értesülünk Zilahyné Singpoffer Vilma a színház kitűnő művésznője már jobban érzi magát s néhány nap múlva ágyát el is

jogos helyemért a társadalomban. Egyik sem adatott meg, mindegyik elfordult tőlem . . . csak maga maradt meg a minden-napi ígéreteivel, meddő biztatásaival.

Igen! megcsaltam!

— Folytatá a neki hevült leány! Kiváncsi voltam a többi férfi, vajjon mind egy forma-e? mind egy formán hazudik-e? Míg győződtem arról, hogy neimes jellemet ne keressünk mai napon férfi kebelben.

Nem voltam annyira vak, hogy észre ne vegyem, hogy egy másik szeretőjét, becsüli nálam többre.

A hasonfajtánál. Megcsaltam magát Károly, hogy fájjon egyszer magának is valamije sajogjon a szive, úgy mint sajgott az enyém.

Piruljon mellőzése miatt mint pirulok én az emberek előtt, érezze azt a csufaságot a szó legteljesebb értelmében, a melybe közősen bele rántottuk magunkat.

Igen! csufaságból cselekedtem ezen új gyalázatot, a maga megcáfolására tettem, hogy legyen alkalma átérezni mindazon szenvedést, melyben nekem részem van.

Pedig higgye el, folytatá mig szemében a megbánás könnyei csillámlottak meg most is, ezzel a bűnös szennyos lelkeimmel csak magát szeretem a villágon egyedül.

* * *

A női szív mély mint a tengerszem vize, melynek fenekét még a hold sugara sem kutathatja fel.

Kinek volt igaza? a férfinak-e? vagy a leánynak? azt földi ember alig fogja megmondani.

Ugy elfeledték egymást, mintha soha sem találkoztak volna.

hagyja. Orvosi tanácsára még egyelőre tartózkodni fog a fellépéstől, de nagyon valószínű, hogy e hó kilencedikén a kereskedő ifjak által rendezendő hangversenyen már rész is vehet.

Annuska. Érdekes vendégszereplés lesz ma kedden este színházunkban. B. Ligeti Juliska és Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti színház művészgardájának két kiváló tagja lép fel Gárdonyi: „Annuska” c. vígjátékában. Az előadás iránt igen nagy az érdeklődés.

Veér Judit rózsája. Lampérth Géza ily című pompás, magyar hazafiságtól áthatott jelenetekben gazdag történelmi vígjátéka kerül színpadra holnap szerdán, melynek eddigi előadásai általános nagy tetszést arattak.

Szegény Jónathán. Csütörtökön ez a gyönyörű zenéjű operett kerül színpadra, a főbb szerepekben Fóthy Fridával, Polgár Sándorral, Pozsonyi Lenkével és Arkossy Vilmosossal. A modern operettek zeneileg nem képesek feleltetni ama régi operettekét, amelyek közül való a Szegény Jónathán is, épen ezért a csütörtöki színházi est is szép érdeklődésre tarthat igényt.

H I R E K.

Olvasóinkhoz.

A mint sejtettük már néhány óra múlva valóra fog válni. A Debrecen szedő és gépszemélyzete minden valószínűség szerint megtagadja a lap technikai előállítását. Nem a saját akarata ez személyzetünknek, hanem kénytelenek engedni a vezetőség követeléseinek.

A vezetőség ugyanis azt kívánja tőlünk, hogy hálás szavakkal rebejjünk köszönetet azért a sok sziveségért, melyet a szocialista párt a koalíciónak tett és dicső tyradákat zengedezünk a felett, hogy a Fejérváry kormány zsoldjába szegődött.

Mi mindenkor őszintén kimondtuk azt, a mit szívünk diktált, most sem voltunk hajlandók a paktumra. Megüzenték nekünk a harcot, mi meg felvesszük.

Olvasóinkhoz fordulunk most e nehéz órákban, a mikor egy időre meg szakad közöttünk a mindennapi érintkezés fonala és szives elnézésüket kérjük. A magyarok Istene meg fog bennünket segíteni, mert az igazságnak győznie kell!

A „Debrecen” szerkesztősége.

— **Miklós napja.** Nevezetes este van ma. A gyermekszobákban ma várja az apró nép a Mikulás bácsit, aki a jó gyerekek cipőibe, kalapjába, ruhája zsebeibe cukrot és más ajándékokat szőkölt tenni, míg a rossz gyerekek krampuszt kapnak. A debreceni Miklósokat holnap köszönti a jóbarátok serege, mert hej! a jókedv még ebből a szomorú világból sem pusztult ki.

— **Felelkezés a villamos ügyben.** Ugy látszik Debrecen város villamos telepének létesítését minden uton-módon huzzák-vonják, pedig e nagy városnak immár nagyon égető szükségévé vált a villamos világítás behozatala. Most legújabbán a konkurrens gyárak a törvényhatóság legutóbbi közgyűlésén hozott határozatát felelbezték meg a belügyminiszterhez. A miniszter még ebben az ügyben nem döntött. Ennek következtében a beadott újabb ajánlatokat a miniszter döntéséig nem lehet fölbonítani, ami által a villamos telep létesítésének ügye bi-

zonytalan ideig ismét halasztást szenved. Kérdés, hogy milyen irányban fog dönteni a miniszter ez ügyben; vajjon helybenhagyja-e a törvényhatósági közgyűlés határozatát, avagy megsemmisíti. De nagy dilemma előtt áll a városi tanács is. Nagyon eltérők a vélemények abban az irányban, hogy végrehajtsák-e a törvénytelen miniszterium ezen ügyben hozandó határozatát, mert fontos dolog az, hogy ez ügyben hozott határozat törvényes-e vagy sem.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt folytatódott a tanácsülés volt, amelyen a tegnapi ülésről elmaradt tárgyakat intézték el.

— **Jogász ifjuságunk és a választó jog.** A debreceni jogakadémia ifjusága hétfőn este tartott gyűlésén foglalt állást a választó jog kérdésében Hosszas eszmecsere után, melyben H. Kiss Pál, Göbel Károly, Kiss Endre, Szabó Sándor, Fehér Károly és többen részt vettek, azt a határozatot hozták, hogy mivel a jelen politikai viszonyok olyanok, hogy a választói jog mellett való nyílt állás foglalás csak árthat a nemzeti ügynek amelyen az ifjuság lelkének egész hevével csügg, azon reményben, hogy a függetlenségi párt azt, mint programjának egyik pontját a nemzeti ügy diadalra vitele után keresztül viszi, most mint a nemzeti ügy letörését célzó taktikai fogás felett, napirendre tér. Ez őszinte és nyílt beszéd és az ifjusága bátor szókimondásért csak dicsőretet érdemel, mert hiszen maga az akadémia igazgatója, dr. Ferenczy Gyula is e taktikai fogás híve.

— **Utóállítás.** Ma délelőtt utóállítás volt a pavilon lakanyában, a melyen öt keresetképtelen apa állott a bizottság előtt. Az öt ujjonejelölt közül négyet keresetképtelennek, egyet azonban keresetképtelennek nyilvánították és így csak négy magyarfiu szabadul ki a császári mündérijából.

— **Kristó Hajdumegye ellen.** A belügynök Kristófy József mint ösmeretes, Hajdúvármegye tisztviselőinek fizetésére a törvényben meghatározott állami hozzájárulás kiutalványozását megtagadta. Wespriény Zoltán alispánhelyettes főjegyző a főispán útján előterjesztéssel a melyre ma megjött a belügynök válasza. Ebben röviden tudatja a belügyi darabont, hogy határozatát fenntartja, tehát az állami hozzájárulást még a jövő hónapban sem kapja meg a vármegye; azonban nem fog ebben megnyugodni a megye, mert Czeglédy Mihály tiszti ügyész perelni fogja az államkincstárt már a decemberre esedékes részletért is. Egyébként a közigazgatási bíróság még e hónap folyamán dönteni fog e kérdésben.

— **A városi muzeum.** A városi muzeum rendezését a tanács Zoltay Lajos segéd levéltárosa bizta bizonyos honorárium ellenében, a ki eddig is nagy tevékenységet fejtett ki a muzeum körül.

— **Anarchia Budapesten.** A szocialisták ugylátszik beváltják fenyegetésüket, hogy terrorizálják a hazafias sajtót és meggátolják azt megjelenésükben. A nyomda személyzete hatalmukba kerítve az est folyamán irtó hadjáratra indultak az ellen a lapok ellen, a melyekről tudják, hogy a koalíciónak, a magyar alkotmányának szolgálatában áll. Szó volt először arról, hogy felvonulnak a Lukács fürdőhöz, a hol a vezérőrbizottság a beteg párt elnöknek, Kossuth Ferencnek lakásán értekezletet tart és ott hatalmas tüntelést rendeznek, hogy a vezérőrbizottság tagjait megfélemlítsék. E tervüktől azonban — ugylátszik felsőbb utasításra

— elállítottak és megváltoztatták elhatározásukat, neki rontottak azoknak a munkásoknak, a kik nem engedték magukat eltántorítani hanem kötelességüket tovább akarják teljesíteni.

A szocialisták este 7 órakor a Népszava előtt gyülekeztek, a hol kiadták a jelszót: Neki a koalíciós lapoknak. Innen nagy tömegben a Kerespesi-uton át befordultak a Rőckszilard utcába, a melynek elején van a Budapesti Hírlap szerkesztősége. Vad üvöltéssel berohantak a Budapesti Hírlap helyiségébe, hogy erőszakkal kényszerítsék az ott dolgozó munkásokat a munka abbahagyására. A tömeg az utcán kövekkel és revolver lövésekkel bezúzta a lapvállalat bérházának összes ablakait, elvagdosták villamvezetéseiket és csak akkor vonultak el, midőn mindent összetörve most már látták, hogy a munkát nem folytathatják ott. Félkilencor innen a Magyarországi szerkesztőséghez vonultak, mert megtudták, hogy reggelre lapot akarnak kiadni. E pillanatban az utca valóságos ostrom állapotához hasonlít, a szocialisták vadtömege járja be a nagyobb utvonalakait, izultálva a békés polgárokat is. A readórság kivonult ugyan, de inkább asszisztál a szocialistáknak. Közben számtalan verekezés történik és a mentőkocsik egymásután szállítják a sebesülteket a kórházakba.

— **Manlicher a csendőrségnek.** Huszonnégy évi használat után most beszédek a csendőrségtől a Kropacsek-féle ismétlődő fegyvereket a Manlicher-féle tartályfegyverekkel látják el. A kormány e napokban kötötte meg a magyar fegyvergyár részvénytársasággal a szerződést 18 000 darab Manlicher-fegyver szállítására, darabonként 74 koronáért. A csendőrség fegyverének megváltoztatására az adott okot, hogy a Kropacsek-fegyverek, melyeket a steleri fegyvergyárban készítettek, a 21 évi használat után egyes alkatrészeikben használhatatlanokká váltak s emiatt kicserélésük vált szükségessé. A kormány, tekintettel arra, hogy a Manlicher tartálykarabélyok rövidségük miatt sokkal jobban megfelelnek a csendőrségnek, különösen a tömeg között való könnyebb mozgást teszik lehetővé s végül, mert a Kropacsek féle fegyvernél használt nehéz szurony is a Manlichernél sokkal könnyebb szuronyval lesz felcserélve, úgy intézkedett, hogy a csendőrség az új rendszerű Manlicher fegyverrel legyen ellátva.

— **Visszatartott póttartalékosok.** Kaposvárról táviratozzák: Az itteni 44-ik gyalogezredhez október elsején hatszázhusz póttartalékosot hívtak be nyolc heti kiképzésre, a kiket tegnap kellett volna szabadon engedni. A póttartalékosok, a kik közt sok a családos ember, aggódva várták ezt a napot, mert attól tartottak, hogy további szolgálatra visszatartják őket. Aggodalmuk alapos volt. Tegnap ugyanis a napi parancsban fölolvasták nekik, hogy mivel a honvédelmi miniszter rendelete folytán december 27-én ugyanis be kellene vonulniok már most visszatartják őket. A póttartalékosok közt ezen jogtalanság miatt nagy az elégedetlenség és az elkeseredés.

— **Ajándék a szegényeknek.** Vojnich Oszkár földbirtokos legutóbb tizenkét vadlibát küldött a szegények számára ajándékképpen. A földbirtokos nem adományáért a szegényügyi bizottság legutóbbi gyűlése mondott köszönetet.

— **Kutyák összeírása.** Debrecen város külterületén a tanács rendeletére megkezdtek a kutyák összeírását. A gazdákat figyelmezteti a hatóság, hogy idejében jelentsék be kutyáikat, mert különben a bíróságot el nem kerülhetik.

— **A szegények fája.** A városi tanács mai ülése a szegényügyi bizottság indítványára a város szegényeinek karácsonyi ajándékul kétszáz kobánér fát utalványozott ki.

— **Halálos baleset a Nagyerdőn.** Fákra döntött a Nagyerdőn, Magyar Sándor néhány társával. Munkaközben az egyik szálfa iszonyu robajjal zuhant le és az alatta levő embert agyon sújtotta. Iszonyatos látvány volt, amikor a halállal vívódó ember a fa alá volt szorulva és száján vér tejtéközt. Társai orvosért szaladtak, de a segítség nem ért semmit. Az ember borzasztó sebei között kiadódott 3 óra keresztül. A borzasztó halállal kimúlt Magyar Sándort beszállították a kórházba, ahol ma bontolták fel. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hatalmas fa sulya alatt Magyar Sándor belső sérüléseket kapott, ami aztán belső vérzést idézett elő. Hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség, megindították a vizsgálatot.

— **Jogász asztaltársaság.** A jogász ifjuság helyi összejövetelén megalakította a jogász asztaltársaságot, melynek célja a sok nehézségbe ütköző jogászok felállítására érdekében való agitáció és az ifjuság-nak a nemzeti érzésben való összetartása.

— **Az öngyilkosság divatja.** Valóságos divat az öngyilkosság Debrecenben. Csaknem minden nap történik öngyilkosság. Hétfőn este 5-6 óra tájban a Kandia utca 19. sz. ház lakói riadtak fel lövés dörrenésére. A lövés irányába menve Erdői József lakatos műhelyéből nyészörgést hallottak. — A műhely ajtaját feltörték s a mint a műhelybe betekintettek rémes látvány tárult szemük elé. Erdői a földön vérben fetregett. A melléből pataként ömlött a vér. Az öngyilkosságról nyomban értesítették a rendőrséget. A helyszínen megjelent orvos konstataulta, hogy Erdői a mellébe röpített golyót, mely azonban nemesebb részeket nem sértett. Az öngyilkos lakatos azonnal ápolás alá vették, később beszállították a kórházba. Erdői hozzátartozói nem tudják, hogy miért követte el végzetes tettet. Semmi különösebb okot találni nem tudnak. Erdői az öngyilkosság okára nézve minden felvilágosítást megtagadott.

— **Mi lesz a 2000 esztendőben?** A „Truth” című angol folyóirat a jövő emberről igen jellemző a satirikus korrajzot ír. Kérdés és felelet alakjában a következőkben mutatja be a kétezredik esztendő emberét. — Tud ön irni? — Nem én állandóan írógépet használok. Tud ön énekelni? — Nem fonográfot használok. Tud ön varni? — Nem, villamos gépet használok. Tud ön rajzolni vagy festeni? — Nem, fotográf gépet van. Tud ön járni? — Nem, a villamoson, vasuton, motoron vagy automobilon járok. Lát ön? — Nem, tökéletes szemüvegem van. Hall ön? — Nem, hallószővem van. Tud ön aludni? — Nem, narkotikummal élek. Van önnek politikai, társadalmi, irodalmi vagy művészeti véleménye? — Nem, én egy politikai, társadalmi és művészeti párt szerint adom le a véleményemet. Lélegzik ön? — Masterséges készű lélek én.

— **Leölték rendőrirokat.** Megirtuk, hogy Papi Ferenc napidíjas ellen vakmerő rablótámadást követett el ismeretlen ember pénteken este. A rendőrség szigorú nyomozást folytatott a tettes ellen, aki hurokra is került. A rabló támadó Szatmári József közismert csavargó. Döbös József rendőrbiztos ugyanis rájött, hogy a rablót gyűrűket a Csapó utcai zálogházban zálogosította el és így elfogta a rablót.

— **Önök is tudni kell.** Antidol a londoni és berlini kiállításon arany éremmel lett kitüntetve. A legjobb és teljesen ártalmatlan szer fejfájás, migraine és nátha ellen. Egy üveg K. 1.20. Kapható Muraközi, Mihályos, Grósz Nagy Ferenc, Tóth Béla, Radákovich Géza és Balázs János gyógyszeres üzletnél.

— **Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csak és kizárólagos betegek részére**

a híres király balzsamot, mert ez eredményekben páratlan, már nehányszori bedörzsolés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél. — Debrecen Kossuth utca „Arany egyszarvu gyógyszerész”.

TÁVIRATOK

Vezérlőbizottsági ülés.

Budapest, december 5. A szövetség ellenzéki vezérlőbizottsága ma délután folytatta a hétfőn megkezdett ülését Kossuth Ferenc elnöke alatt. Hogy a vezérlőbizottság még nem döntött az általános, titkos szavazati jog mellett, annak éppen az az oka, hogy tegnap az erőszakoskodások történtek. Nem igaz az a szociálista és darabon körből kiszivárgott hír, hogy a vezérlőbizottság kerülni fogja a nyílt állásfoglalást. Ez ráfogás. A tegnapi erőszakoskodások késztették a határozathozatalra. A vezérlőbizottság nem köti meg a pártok kezét, de ratifikálni fogja állásfoglalását, de a pártok külön külön fogják dönteni. Kétségtelen, hogy a 40-as függetlenségi és az újjárt feltétlen híve az általános, titkos választói jognak, de a néppárt, az alkotmánypárt, sőt a szabadpárt is akarja a választói jog kiterjesztését. Bizonyos azonban, hogy a szociálista diktatúrát egyetlen párt sem fogja tűrni. A szociálisták és a kamarilla zoldos liga a további izgatással ártanak már az általános, titkos választói jog elvénél, mert az utóbbi események azt mutatják, hogy e hatalmas jog és fegyver használatára nem éretek meg.

Osztók ezredek bemasirozása.

Budapest, december 5. Innsbruckból jelentik telefonon: A Schrattnert nevet viselő innsbrucki gyalogezred tegnap este hét óra tájban azt a parancsot kapta, hogy azonnal készű jön indulásra. A további parancsot azonban még nem adták meg nekik. Ugyanígy parancsot kapott a Walesi dragonyos ezred is. Hogy mi volt a célja az alarmirozásnak azt katonai körökben erősen titkolják. Az ezredek azóta indulásra készen állanak. Az egész városban az a hír volt elterjedve, hogy az ezredek Budapestre veszélyesek.

Romboló nyomdászok.

Budapest, december 5. A fővárosban az ellenzéki lapok ellen indított nyomdászsztrájk, amely végveszedelemmel fenyegeti a sajtószabadságot, valóságos vandalizmussá fajult ma. Az állítólagos nyomdászok, akiknek nagy része azonban közműves, behatoltak ma délelőtt a Magyarország és a Pesti Hírlap szerkesztőségeibe, ahonnan a hírlap-írók, a lapok „barátai” és asszalgaszemélyzet csak nagynehézen tudta őket kiszorítani. **A rendőrség nem avatkozott a dologba,** hiába hívták telefonon is. A dulakodásban sokan megsebesültek. A szerkesztőségek tagjai revolverrel, vasszóval vannak fel-fegyverkezve. A sztrájkolók délelőtt tíz órakor a Mária utcában az Uránia nyomdába, ahol a Pesti Napló mai számát akarták kiszedni, betörték, a szedő székényekből a betűket kiszórták a gépeket összetörték, a személyzet pedig ki-verték. A rendőrség sehol, nem volt található, még a rendes őrszerek is eltávoztak. **Az állam rendőrség nyilvánvaló gátsága miatt óriási az élkeseredés és a pánik** a fővárosban. A polgárság fegyverkezett, mert nyilvánvaló, hogy a kormány a „feketszándával” akarja az erőszakosságokat elkövetetni, hogy a katonai uralommal és az abszolútizmussal nyíltan jöjessen a rendesnél-ás ürügye alatt.

Ismét forronganak az oroszok.

Páris, december 5. Pétervári táviratok egybehangzóan azt jelentik, hogy a helyzet Oroszországban ismét valóságos. Annnyira tarthatatlanok a viszonyok, hogy ne-

hány nap alatt okvetlenül történik valami, ami óriási hatással lesz az eseményekre. Diktatúrát a közeli napokra várják. Hír szerint Trepoj átveszi a hivatalt, aki mindenáron vérbe fogja fojtani a mozgalmat.

Andrássy Kossuthnál.

Budapest, december 5. Ma délelőtt gróf Andrássy Gyula meglátogatta Kossuth Ferencet, Lukácsfürdői lakosztályában. A két pártvezér hosszasan tanácskozott az általános választói jogról, majd a vezérlőbizottság döntési gyűlését készítették elő.

A flotta tüntetés.

Konstantinápoly, december 5. Az a hír, mintha görög hadihajók jönnének, nem érdemel hitelt. A legénység egyáltalában nincs kiképezve. A hajók elindulása merész vállalkozás lenne.

Vasúti sztrájk Finnországban.

Helsingfors, december 5. Egy vidéki vasút meggyújtása alkalmával vasúti sztrájk ütött ki, amely most meg ugyancsak az illető vonalra terjed, de nemokára az egész vonalon sztrájk lesz rövid idő alatt.

Vladimir nagyherceg menekülése.

Páris, december 5. Vladimir nagyherceg felesége tegnap érkezett ide. Családjá már régebben itt tartózkodik. Vladimir is nemokára utnak indul, mert az események egészséget nagyban megrongálták. Már huzamosabb idő óta ideg beteg, — a mit a legközelebbi forradalmi mozgalom és a januári véres napok idéztek elő.

Vagy-vagy.

Minap történt, hogy egy osztrák főlebbviteli bíróság elég röviden lejárta határidőt szabott egy fiatal földbirtkosnak arra, hogy a leányt, a kit házassági ígérettel csábított el, ezen terminuson belül nőül vegye, ellenkező esetben az elsőbírósg ítéletének szerezzenek érvényt s egyszerűen bedutytyazzák. A földbirtkos a tisztességesebb megoldási módot választotta s január hó 22-ike előtt — ez a határnap — oltár elé fogja vezetni perbeli ellenfelét, Szerelmmel vegyes érzelmekkel-e, az itt-mellékes. Fő, hogy a sértett fél s a mégsértett-etika elégtételt kapnak.

Ez a történet ugyan meglehetősen mindennapi dolog, de azért nincsen megfontolandó tanulságok híján s ha a morelján egy kissé elgondolkozunk, semmi esetre sem végzünk haszontalan munkát. Mert minálunk — sajnos — a tulságos liberalizmus szabad kezet enged a meggondolatlan-ságnak, nem lévén tiltó paragrafus, a mely az ügynevezett nőcsábász urakra rádörögne, hogy ezt, vagy azt a leányt halálukba kerítették, ám lássátok a következményeket is. Vagy nőül veszitek, vagy pedig kőterrel bűnhődtek meg azért, a mit elkövetettek.

Ha a mai világ ideális volna, senki sem emelhetne panaszt az ellen, hogy a törvénykönyv-ilyesmikről nem gondoskodott, mert hisz akkor a felelősség elől senkinek sem jutna eszébe kitérni, népiesen mondva: minden zsák megtalálja a maga-foltját. Sőt tovább megyünk. Akkor ki volna zárva az is, hogy a fiatalság szerelmi előlegeket vegyen föl. Ezt már a saját boldogsága érdekében sem tenné meg senki, mert hisz az világos dolog, hogy a házasság előtt elkövetett ballépések, ha mindjárt oly nagy szerelem is volt a szülőjük, később, mikor a felek jobban megkomolyodnak, a férfiben rendszeren a bizalmatlanság érzését szökták fölkelteni, a tiszta szeretet legnagyobb rovására.

Az a körülmény, hogy minálunk a házassági ígéretnek semmiféle jogi érvényessége sincsen, s fogadozásnak ezen nemét a megengedett hazugságok közé sorolta s a gvallériára sincsen semmiféle befolyással. Sőt!

Száz meg száz férfi jár közöttünk, a kik titkot sem csinálnak abból, hogy egy-egy csavargó leányt virágos ígéretek útján sikerült elbolondítaniok s a kik ezért még bizonyos donjuani tiszteletnek is

Arven'ent. Igaz, hogy az élet ilyen tragédiái, vagy Remédiáiban egyrészt a nőknél is áll a vásár, mert hisz, ha a leány okos, akaraterős — s ilyen is van elég — a leggyakorlottabb arszlán is kudarcot vallhat, de vegyük a dolgot úgy, a hogy van, az világos többség azért mégis csak ráerőg a lépre. Az ígéretet, a mit az ugynevezett „imádott férfi” lesz, készpénznek veszik s ha a rendületlen hit megvan, akkor a szerelemnek, a vágyak és a pergő beszédnek már meglehetősen könnyű a földadata. Ezért sokkal nagyobb minálunk a csalódott nők száma s lazább az erkölcsiség is.

Ha a férfinép úgy gondolkozik, hogy ott, a hol ajtót nyitnak, eo ipso szabad a bemenet s ha olykor-olykor megégett körmökről beszélnek, az legföljebb az illetők zsebéit illeti, de sem szabadságukat nem csorbitja, sem pedig a rosszul járt nő becsületét ejtett szépséghibát nem korrigálja. Ha az ausztriai mértékkel mérnénk minálunk is, akkor bezzeg mások volnának az erkölcsi nézetek is. A férfiak nagyon is meggondolnák, hogy belebecsájkozzanak-e a szerelmi kalandba, a melynek kedvetlenül kimenetele, a vagy—vagy kérdése elé állítaná őket. Házasság, vagy fogház!

Közgazdaság.

A budapest-kőbányai

sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
1906. dec. 5.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi sertések (páronként 400 kilogrammon terjedő súlyban) — állérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — állérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon terjedő súlyban) 184—115 állérig. Fiatal közép (páronként 300—320 kilogrammig terjedő súlyban) 182—183 állérig. Kisfiatal könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 180—181 állérig. — II. Magyarországi sertések: Nehéz (páronként 280 kilogrammon terjedő súlyban) — állérig. Közép (páronként 240—280 kilogramma súlyban) — állérig. Körszty (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — állérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 300 kilogrammon terjedő súlyban 129—130 állérig. Közép (páronként 240—280 kilogrammig terjedő súlyban) 125—126 állérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 119—121 állérig. — IV. Romániai sertések (Stachel) I. Nehéz (páronként 240 kilogrammon terjedő súlyban) — állérig. Közép (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — állérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 280 kilogrammon terjedő súlyban) 140—140 állérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — állérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — állérig. A hízott sertés átlagárnyelve átlagos.

Regény-Csarnok.

Apáca és kegyencső

— Regény a bécsi életből. —

Magyarosította: Szabó Antal. 161.

Tizenötödikként.

Az országos törvényszék nagy termébe, Bécsbe vezetjük az olvasót, hol igen érdekes végtárgyjait tartatott, melyen nagy számu közönség jelent meg.

A vádlottak padján előkelő kinézetű hölgy ült, görög hajlott orral, fekete tüzes szempárral, ki bár körülbelül harmincnégy éves lehetett, virágzó szíve volt.

Tizenhatodik éve óta már ismételve volt büntetve, s ma ismét szédelgés, család, hamisnév használás vádjai alatt állott.

Az országos törvényszéki tanácsnok, ki a törvényszéknél elnökölt, magas tekintélyes alakkal birt, vádlottal körülbelül egy korban, s úgy látszott, annak előéletéről igen pontosan volt értesítve.

A csalóné az elnök kérdéseire gyakran kacér mosolyjal válaszolt, bár annak szí-

goru komolysága épen nem adott alkalmat arra.

Ezek folytán több nevet és címet használt, mint a föld összes fejedelméi, s több üres főt bolondított el, mint a jesusi atyák összesen.

Utolsó áldozata Roller báró volt, a roppant orru pici ember, ettől mint Poppenheim örögrófnó nagyobb összeg pénzt zsarolt ki.

E Proteus természetű család nő Marder Hermína volt, ki elbevezetésünk idejében Signora C. millaként szerepelt.

A kit rászédnek, azt rendszeren kinyolják, s így lett nevelésértárgya a törvényszéki teremben a sis báró is.

Valóban neveléses is volt a min siralmasan elbeszélte, hogy őt Poppenheim grófné Piccolomini gróf autóbomagnak bemutatatta s ezen gróf nem volt más mintegy szalámi árus, csinosan felöltözödéve.

A halgatóságnak volt módja több ilyen csín felett mulatni s megtanulhatta azt, hogy minő a tragicomicum az az a mi igen comikum lenne, ha oly szomorú nem volna és szomorú lenne, ha oly neveléses nem volna.

A szép csalóné öt évi börtönrre íteltette s a kedves neudorfi gyermek nővérei és mamái karjai közé tért vissza.

A teremből távozó közönség közt három férfit és egy gyermeket látunk.

A három férfi igen titzta zubbonyba van öltözve s kinézése becsületes. Bár az egyiknek csunya vörös haja és szakála van. Mind a három valószínűleg a munkás osztályhoz tartozik.

A csinos szép fiu, ki velük volt, 15 éves lehetett, de oly gyengének nézett ki, mintha alig lett volna 12 éves. Kopottas kabátjáról látszott, hogy nem gazdag emberek gyermeke.

A három férfi a három steini testvér volt, Wencel Muki és Jakab, a három legdrágább munkás a schottenfeldi gyárban, a miért is a gyártulajdonos Still Antal s annak kedves neje különösen szerették őket.

Ma elkérezkedtek a gyárból, hogy a Marcer Minát még egyszer meglássák s megtudják, hogy mit mérnek neki az igazság mérlegén.

A szép györgye fücska, az egykor oly bájos kegyencsőnek, Bienenfeld Paulinának fia volt, ugyanazon gyermek, kit anyja születése előtt majdnem belefojtott a szikfűtheába.

— Hova most pajtások? — kérdé Muki.

— Igen szép időnk van, — felelé Wencel, sétáljunk ki a shmelei temetőbe, Nácinak megígértem, mert ő ma a sirokat akarja meglátogatni.

— Igazán dicső dolog, hogy az ember szabadon mozoghat, sétálhat, a mikor akar, e gyönyörűsége Marder Minának öt évig kell várnia, — mondá Jakab bizonyos büszkeséggel, a mint a Schmelz felé vezető utra fordultak.

— Miért nem javult meg, mint mi?

— Mert nem volt olyan barátja, ki oly jó indulattal lett volna iránta, mint mi irántunk a mi gazdánk, — felelé Wencel. Csunya dolgokat mivel, de még sem gondoltam, hogy annyi időre elitéljék.

— Miért?

— Mert azt állítják, hogy a szerelem örökre soha ki nem alszik.

— Mit akarsz azzal mondani?

— Nem kérdezősködnének ily ostobául, ha az elnököt a törvényszéknél kissé jobban megnéztétek volna.

— En csak a Minára néztem.

— A Mina meg csak az elnökre nézett.

— Olyan barátságosan pislogott rá, nagy fekete szemével.

— Mert 15 év előtt szeretője volt.

— Ah, mi nem mondasz.

— Ó nagyon megváltozott, igen komoly szigorú férfi lett, de én a hangját mindjárt felismertem.

— Ki hát ő?

— Nem emlékszel már azon halra Muki, melyet a Dunából kifogtunk.

— A menyőbe!

(Folytatjuk.)

Megjelent

a DEBRECENI

Képes Kalendárium 1906-ra.

Ara 1 korona.

Kapható a város könyvnyomdájában és minden könyvkereskedésben.

Öreg ember nem vén ember

akkor, ha a leghíresebb tanárok által kipróbált

„LYUOL” amerikai tablettákat használja, mik az elgyöngült férfierőt visszaadják. Csakis elgyöngült férfierő

(impotencia) elleni szer. Rendes használat mellett csodás hatású pár nap alatt nemcsak fiatal de idős férfiak is. Törv. v. dve. Ára: 6 kor.

Szétküldés díszítetve postán utánvételel vagy a pénz előzetes beküldése után naponta.

Raditz I. gyógyszerüzem a „Fehér Fereszt”-hez Bpest. IV. Fővámter 6. (a főz-p nti vásárosarnokkal szemben.)

Főraktárak Budapestben: Török J. gy. gytára Király-utca 12- sz. és Nádor-gyógysz. ertár Váci-körút 17. sz.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítő szer gyöngékedők, vérszegények és lábadozók részére. Etlvagygyerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 8500 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. 2 K. 60 fillér.
1 " 4 " 80 "

NYAVALYATÖRÉS!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szer-vel, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható e szabad. „Hattyu gyógyszerüzem” által Majaa-Frankfurt.

Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.

Női ruha és kosztüm kelmek, Bluz
szelvények, Jó mosó barchetek és fla-
nellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.**szőrme boák és galériók**

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakban.

A világhírű francia P. D. jegyű
kitűnő szabásu**FÜZÖK**

egyedüli raktára

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

Mintákkal kívánatra

készséggel szolgátnak.

Uj gőzfűrés

Butorgyári telepemen gőzfűrészt állítottam fel, melyen mindenféle rönkfák bárki részére jutányos áron deszkára fűrészelhetnek. Ugyanitt megvételnek rönkfa és pedig: tölgy, kőris, szil, bük, dió és nyárfa.

Killer Ede

butorgyáros DEBRECEN.

Debrecen specialitása

a világhírű törvényesen védett

Neumann Nándor

féle, saját gyártmányu

KályhaezüstözőSzobaleány védjeggyel
ellátva. Megrendelhető
és kapható a készítőnél**Neumann Nándornál**

festéknagykereskedő

DEBRECEN, Hatvan-utca 5. sz.

Viszonteladónak árkedvezmény.

14.896. sz. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári szt. Miklós

országos vásár

tolyó évi december hó 14-től bezárólag december hó 18-áig

fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra december 14-től
csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1905. évi november 25-én.

A városi főkapitányságtól:

BANDL REZSŐ, főkapitány.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti“ gyógysavanyúvizet

Magyarország giesshtüblije !!**lze és gyógyhatása páralan.**Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű
hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos
megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt 32 fillér
üvegeket visszavesszük: 12
1/2 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt 23 fillér
üvegeket visszavesszük: 7 "

Főraktár Debrecen és vidékére.

Welsz Andor Csapó-u. 1

Telefon 332.

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.

Keresetnek minkét nembeli
egyének gépünkön való kö-
tésre, Egyszerű és gyors mun-
ka egész éven, otthon végez-
hető. Nem kell előkészültség.
Távolság nem határoz. a
munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép társaság

Thos H. Whittick és Tsa

Prága, Petersplatz 7-25.

Nagy kávé raktár. Kiváló finom idei termésti
Mandarin, Suchong, Congo és
Pecco tea. Citrom, narancs
és a híres Manner-féle
cukorkák nagy raktára**KOHN HENRIK**

cégnél

Debrecen, gróf Degenfeld-tér 7 sz

UTI és KOCSI TAKARÓK,

női kendők, angol és orosz sárcipők, szivar, pénz- és levéltárcák legnagyobb választékban

kaphatók**BORSOS KATA**

műlpar árú üzletében DEBRECEN, Városháza.

Ugyanott az összes uri divat cikkek beszerzési

árón alul bocsátatnak eladás alá.

Színházi

fejkötők és Salak nagy választékban

Bosznai J. és Társa

divatáruházában

DEBRECEN,

KOSSUTH-UTCA 5. SZÁM.

Férfi ruha

végeladás.

Grünfeld Adolf

férfi, fiú és gyermek ruha üzlete

feloszlik.

Rendkívüli alkalom olcsó bevásárlásra

Debrecenben, a kistemplom mellett.

Látta már ROSE ékszerész kirakatát?

Nézzé meg!

Ékszerek, arany- és ezüst-neműek, finom zsebórák a legmegbízhatóbb és legelőkelőbb ékszer-üzletben

Rose Dezső-né

Piac-utca 55. sz. alatt a Hungaria kávéház mellett kaphatók. Minden ékszerész szakmába vágó tárgy és a legművészebb kivitelű ötvös munkák a legolcsóbb áron állanak a nagy közönség rendelkezésére.

Tehát menjen és nézzé meg Rose kirakatát!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó egyszeri hirdetése 3 fillér a címszó, valamint minden vastagabb betűből szedett szó duplán számítdik. **Apró hirdetések elre fizetendők.** Levélbeli tudakozásra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget beküldeni. Apró hirdetéseket a vidékieknek legelőszérűbben postautalványon eszközölhetnek, mert a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Csapó u. 10. sz.

A „DEBRECEN” szerkesztőségének és kiadóhivatalának
Telefon száma 412.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tesék eredeti okirásokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősség nem vállalhatunk. Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenéséig számított négy hét alatt biztositják el nem visz. a kiadóhivatal megsemmisíti.

Intelligens joghallgató magántitkári vagy hasonló állást keres. Nyelvismerettel bír, per-fektgyorsíró. Levelek a kiadóba kéretnek „Stenograspus” jelige alatt.

500 darabb minta érték nélküli boríték nagyon olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Három darab alig használt hosszú gyermek pólyapárna egy díszes keresztelőre való eladó. Megtekinthető Kéttmalom u. 17 szám.

Ügyvédi irodába ajánlkozik művelt úri leány aki a levelezésben, irodai munkálatokban és a gépirásban teljes jártasága van. Cimeket a kiadóhivatalba kér, mely után személyesen ajánlkozni fog. Jelige „Szépi-rás”

Szén megrendelhető a nagytemplom melletti tószében. — Ugyanott kockaszén kapható 10 db. 30 fillér

Posta könyv ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Pénzes levelek vagy utalványhoz szükséges posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz

Közönséges csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Mester hegedű teljesen kijátszva, tokkal és egyéb felszereléssel, jutányos áron eladó. Cím a kiadó hivataltban.

A legjobb helyen egy csinosan berendezett fűszer üzlet, olcsó házbérelésű, ószeneladó Hol? megmondja a kiadó hivatal.

Szép fiatal özvegyet igazán szeretne egy 24 éves csinos férfi s: egény sorsuak is irhatnak, akit esetleg némileg segíeyezne „Hódolok” jelige alatt.

Gyermektelen házaspár ha a férjnek állandó foglalkozása van egy szobából és konyhából álló lakást kap azonnal takarításért Jelenkezni lehet a kiadóhivatalban. délután 3—4 óra között.

Fűszer kereskedésbe tanuló fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Gabelsberger levelező és vita gyorsírászatra kiténő módszerrel legrovidebb idő alatt bárkit megtanítok igen jutányosan. Leveletet „Küldnő módszer” jellegével a kiadóba kérek.

Megismerkedni óhajt csinos fiatalember csinos leánnyal. Leveleket a találka megjelölésével „Fiatalk” alatt a kiadóhivatal továbbít.

Diszkrét ismeretséget keresi egy csinos harna ifjú oly valóban előkelő középkorú urnőnek, ki tulvilági boldogság után vágyódik. Jelzet leveleket „Nincsen hozzá más hasonló” jeligére a kiadóba kérem.

Uri kényelemmel babutorozott egy, esetleg 2 szobás különbejáratu garcon lakás keresek azonnal vagy december 15-re lehetőleg az államépítészeti hivatal (Kossuth-u.) környékén. Ajánlatokat U. L. jelige alatt kérek e lap kiadóhivatalába.

HIRDETÉSEK

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekevények

az egyedüli foglalkozási játék a melyet a gyermekek mindig szívesen játszanak Egyig játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekevény, mely minden egyes kiegészítőszekevénytel tanulásgosabbá és a gyermekre nézve kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekevény a gyorsan kedvelté vált

Horgony-Hidépítőszekevények

által is tervszerűen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekevény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szekevényt könnyen és biztosan kihasználhassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes kőépítőszekevény-árjegyzéket, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekevények és Horgony-Hidépítőszekevények, valamint a Horgony-Mozsák- és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden finomságú játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magarabb áron kaphatók. A sok utánzat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosak legyünk és minden egyes szekevényt a híres „Horgony” gyárijeggyel együtt hamisítvány visszautasítsunk; mert okatlan volna jó pénzt egy értéktelen hamisítványért kifizetni. A kiadóhivatal, az kérjük meg árjegyzéket a híres Imperator zenélőművektől és beszélőgépektől.

Richter F. Ad. és Társa,

kir. udvari és kamarai szállítók, BÉCS, Iroda és raktár: I. Operngasse 16, Gyár: XIII (Hietzing), Rudolstadt, Nürnberg Olten (Svájcz), Rotterdam, Szt.-Petersvár, New-York

